

Opdracht 'veranderende beroepen – van bakker tot broodrobot?'

Inleiding

Het is goed om leerlingen voor te bereiden op de veranderingen op de arbeidsmarkt. Daarbij zijn er tal van factoren die de aard van het werk kunnen veranderen. Toch zijn er ook tal van beroepen die amper verandering kennen. Neem de bakkerij: de man of vrouw achter de kassa verricht geen wezenlijk andere handelingen dan eenzelfde bediende, dertig of veertig jaar geleden. Maar geldt dit ook voor de broodbakker zelf? Is zijn werk door de komst van nieuwe machines veranderd? Vijftig jaar terug kneedde hij wellicht nog zijn brood – maar doet hij dat nu nog steeds? En hoe zit het bij de grote supermarkten die brood aanbieden? Voor een deel is dit voorverpakt brood, maar voor een ander deel wordt het brood ter plekke afgebakken.

Er is in de loop van de tijd ook iets veranderd in de vorm van plekken waar brood wordt aangeboden. Aan de ene kant zijn er minder plekken waar het vanuit een specialisme verkocht wordt (er zijn minder bakkerijen), aan de andere kant zijn er ook juist weer meer plekken waar het wordt aangeboden (de supermarkten, maar ook diverse locaties die al dan niet belegde broodjes verkopen).

In deze opdracht gaan de leerlingen deze verandering in kaart brengen. Bij het doen van de opdracht kan inhoudelijke samenwerking worden gezocht met geschiedenis. Als het om de vorm gaat, kan samenwerking gezocht worden met Nederlands. Ook kan gekeken worden of de opdracht kan worden meegenomen in de mentorlessen; dit vanwege de component beroepsoriëntatie.

De hieronder beschreven opdracht is nadrukkelijk bedoeld als inspiratie om zelf tot een bij de school/ bij de door u gewenste leerdoelen passende opdracht te komen.

De opdracht

De **hoofdupdracht** is om van een bepaald product te onderzoeken hoe de productiewijze maar ook de distributiewijze in de loop van de tijd (bijvoorbeeld vijftig jaar) is veranderd.

Daarnaast kan de opdracht worden uitgebreid met de vraag waarom deze productie- en distributiewijze veranderd zijn en of je daarmee voorspellingen kunt doen over de wijze waarop het beroep in de toekomst wordt uitgeoefend. Kortom: is de broodrobot aanstaande?

De grove structuur van het werkstuk (of de presentatie) is daarmee:

- Inleiding opdracht;
- Het beroep van bijvoorbeeld bakker '50 jaar geleden' (de productiekant);
- De verkoopkanalen van bijvoorbeeld brood '50 jaar geleden' (de distributiekant);
- Het beroep van bijvoorbeeld brood bakken 'nu' (de productiekant);
- De verkoopkanalen van bijvoorbeeld brood 'nu' (de distributiekant);
- Het aangeven van de veranderingen en het geven van verklaringen van deze veranderingen;
- Voorspelling van in dit geval broodbakken en brood verkopen over 20 jaar.

Om deze vragen te beantwoorden moet de leerling/ het groepje leerlingen in ieder geval een interview afnemen met iemand die het beroep vijftig jaar terug daadwerkelijk heeft uitgeoefend. Daarnaast moet de leerling ook met een leerling meelopen die nu wordt opgeleid voor dat beroep.

De leerling moet beeldmateriaal verzamelen over het beroep toen en nu. Het gaat er om dat tekst en beeld zodanig naast elkaar zijn gebruikt dat het doel van elk onderdeel zo krachtig mogelijk wordt verteld.

Zoals gezegd, is deze opdracht bedoeld ter inspiratie. Het kan zijn dat leerlingen hebben geleerd hoe ze een interview moeten afnemen het kan ook zijn dat ze dit nog niet hebben geoefend. In het eerste geval zal dit onderdeel dan minder in de voorbereiding moeten worden meegenomen, dan in het geval dat ze onbekend zijn met het afnemen van een interview. In het geval dat ze dit voor het eerst doen, is het ook niet reëel om dit (zwaar) in de beoordeling mee te nemen.

Ook over de introductie van de opdracht zult u zelf moeten kijken wat passend is. Hieronder is een beoordelingsmodel weergegeven. Dit model zou ook kunnen dienen om de opdracht te bespreken.

Beoordelingsmodel: (een voorbeeld)

Inhoudelijk	o / m / m / v / g / z.g.	weging
Is in de inleiding helder beschreven wat het doel van de opdracht is en daarmee de opbouw van het verslag is?		10%
Is de zogenaamde productiekant 50 jaar terug helder beschreven / geïllustreerd, waarbij de diverse onderdelen van het produceren aan bod komen.		10%
Is de zogenaamde verkoopkant 50 jaar terug helder beschreven / geïllustreerd, waarbij de diverse onderdelen van het verkopen aan bod komen.		5%
Is de zogenaamde productiekant NU helder beschreven / geïllustreerd, waarbij de diverse onderdelen van het produceren aan bod komen.		10%
Is de zogenaamde verkoopkant NU helder beschreven / geïllustreerd, waarbij de diverse onderdelen van het verkopen aan bod komen.		10%
Is duidelijk aangegeven welke veranderingen er tussen 50 jaar terug en NU hebben plaatsgevonden.		10%
Zijn de factoren die deze veranderingen hebben veroorzaakt juist benoemd.		5%
Is de toekomstvoorspelling 'realistisch' / 'doordacht'.		10%
Onderzoekmatig:		
Is het interviewschema voor de twee diepte-interviews juist opgesteld om het gesprek goed en volledig te kunnen voeren?		10%
Is het overige onderzoek goed/ juist uitgevoerd? En zijn de gebruikte methoden goed bedacht?		10%
Vormgeving		
Is het werkstuk professioneel opgemaakt/ opgesteld? (Denk aan goed Nederlands, goede foto's etc.).		10%
Reflectie		
Is de reflectie op de uitvoering van de opdracht (wat ging goed/ wat kon beter) juist en reëel opgesteld? (Blijkt er een willen leren uit?)		5%

